

11. 11. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Finanční asistence ve společnosti s ručením omezeným

Definici finanční asistence obsahuje ustanovení § 41 zákona č. [90/2012](#) Sb., zákona o obchodních korporacích, v platném znění (sále jen „ZOK“). Finanční asistencí se rozumí poskytnutí zálohy, zápůjčky nebo úvěru obchodní korporací pro účely získání jejich podílů nebo poskytnutí zajištění obchodní korporací pro tyto účely a při nabývání akcií zaměstnanci za zvýhodněných podmínek. Pojďme si přiblížit, za jakých podmínek je finanční asistence povolena ve společnosti s ručením omezeným.

Ustanovení ZOK o finanční asistenci jsou ze své povahy kogentní. Není tedy možné je smluvně vyloučit, a to ani tím, že by se smlouva, na jejím základě se finanční asistence poskytuje, řídila zahraničním právem. Smlouva uzavřená v rozporu s pravidly finanční asistence by byla stižena neplatností, byť by se pravděpodobně jednalo o neplatnost relativní, které by se mohla dovolat osoba mající na tom právní zájem. Typicky tedy společník nebo insolvenční správce.

Základním omezením pro poskytnutí finanční asistence je, že její poskytnutí nesmí způsobit společnosti úpadek - ať už ve formě platební neschopnosti či předlužení. Zakázána je proto taková finanční asistence, která způsobí, že se společnost ocitne v úpadku nebo ve stavu, kdy úpadek sice přímo nenastane, ale už jej nelze odvrátit. Povolena je naopak finanční asistence, která sice může vést k hrozícímu úpadku, pokud je z okolností zřejmé, že se jedná o situaci dočasnou a společnost nemíří k bezprostřednímu úpadku. Rozhodnutí o těchto možných důsledcích vždy přijímá statutární orgán v rámci zprávy vypracované s péčí řádného hospodáře (k tomu viz níže).

Podmínky pro poskytnutí finanční asistence

Na rozdíl od akciové společnosti zákon u společnosti s ručením omezeným nevyžaduje, aby finanční asistenci výslovně povolovala společenská smlouva. Společenská smlouva na druhou stranu může zákonná pravidla finanční asistence zpřísnit. Pokud ovšem společenská smlouva společnosti s ručením omezeným neurčí další (přísnější) podmínky pro poskytnutí finanční asistence, může společnost finanční asistenci poskytnout za předpokladu, že(a) je finanční asistence poskytnuta za spravedlivých podmínek, zejména ve vztahu k úročení nebo zajištění finanční asistence ve prospěch společnosti a (b) jednatel společnosti vypracuje písemnou zprávu, ve které poskytnutí finanční asistence věcně zdůvodní. Obě dvě tyto základní podmínky pro poskytnutí finanční asistence u s.r.o. jsou kumulativní a musí být splněny současně.

Spravedlivé podmínky

První podmínkou pro poskytnutí finanční asistence je, že finanční asistence musí být poskytnuta za spravedlivých podmínek, a to především ve vztahu k jejímu úročení nebo zajištění. Zákon v této souvislosti již nevyžaduje podmínky, které jsou v obchodním styku obvyklé, jelikož finanční asistence není běžným obchodním jednáním a často má širší a komplexnější kontext (např. v rámci podnikatelských uskupení). Z toho důvodu § 200 odst. 1 písm. a) ZOK odkazuje na podmínky spravedlivé (tzv. „fair trade conditions“). Jakkoliv mohou být spravedlivé podmínky vnímány jako standardní podmínky pro zápůjčky nebo úvěry, není tomu tak bez dalšího, jelikož je v nich třeba

zohlednit specifické důvody pro poskytnutí finanční asistence. Není tedy vyloučeno, aby například úrok u finanční asistence byl jiný než u standardních úvěrů či zápůjček – musí to však být patřičně odůvodněno individuálními okolnostmi daného případu.

Zpráva jednatele

Další podmínkou pro poskytnutí finanční asistence je povinnost jednatele vypracovat písemnou zprávu, ve které poskytnutí finanční asistence věcně zdůvodní, a to včetně uvedení výhod a rizik z toho pro společnost plynoucích. V této zprávě má jednatel rovněž povinnost specifikovat konkrétní podmínky, za kterých bude finanční asistence poskytnuta, a odůvodnit, proč poskytnutí finanční asistence není v rozporu se zájmem společnosti.

Obsahově by zpráva jednatele měla především vysvětlit, proč je poskytnutí finanční asistence potřebné a vymezit základní podmínky smlouvy o poskytnutí finanční asistence. Samotná smlouva nicméně obsahem této zprávy být nemusí. Nepřesná nebo neúplná zpráva většinou nebude mít vliv na platnost smlouvy o jejím poskytnutí, může však založit povinnost jednatele k náhradě újmy pro jednání v rozporu s péčí řádného hospodáře. Vadnost či nesprávnost zprávy by nadto mohla být důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, kterým bylo poskytnutí finanční asistence schváleno. Zprávu musí jednatel vypracovat s péčí řádného hospodáře a založit ji do sbírky listin společnosti bez zbytečného odkladu poté, co valná hromada finanční asistenci schválí. Zpráva by samozřejmě měla být k dispozici společníkům na valné hromadě, na které se finanční asistence schvaluje, jakožto podklad pro rozhodnutí valné hromady.

Souhlas valné hromady

Zákon jasně nestanovuje, zda musí být finanční asistence schválena valnou hromadou. Část odborné veřejnosti se domnívá, že takové schválení není nutné, jelikož zákon tuto povinnost (na rozdíl od úpravy u akciové společnosti) explicitně neuvádí. Na druhé straně existují i zastánci opačného názoru, podle něhož § 200 odst. 2 ZOK počítá s tím, že valná hromada souhlas s finanční asistencí udělí. Z opatrnosti je v každém případě vhodné se přiklonit k závěru, že finanční asistence by měla být valnou hromadou schválena. Na rozdíl od akciové společnosti se však nevyžaduje souhlas předchozí, a postačí, když je schválení uděleno i následně.

Závěr

Na finanční asistenci by si měli dát obzvláště velký pozor finanční instituce a poskytovatelé úvěrových financování. Při poskytování úvěrů totiž může velmi jednoduše dojít k finanční asistenci, která pokud by nebyla schválena a provedena v souladu se zákonem, mohlo by to mít za následek neplatnost zástavní smlouvy. Toto by se pro poskytovatele úvěru mohlo stát velice nemilým překvapením, zejména při úpadku úvěrované společnosti a napadení platnosti zástavní smlouvy insolvenčním správcem.

JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., LL.M.

Vedoucí partner, zakladatel advokátní kanceláře Matzner & Vitek

[Matzner & Vitek](#)

Anny Letenské 34/7
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 254 555
e-mail: info@matznervitek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavatelem podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)